

Broj: 01-004-905/22-986

Podgorica, 28. 04. 2022. god.

ZAPISNIK

s Pete plenarne sjednica Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 30 – Vanjski odnosi

Peta plenarna sjednica Radne grupe za poglavlje 30 – Vanjski odnosi održana je 25. III 2022, s početkom u 9.00 časova, u prostorijama Ministarstva ekonomskog razvoja sa sljedećim dnevnim redom:

1. Usvajanje zapisnika sa četvrte plenarne sjednice Radne grupe za poglavlje 30;
2. Izrada I Priloga Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori za poglavlje 30;
3. Informacija o aktivnosti u dijelu bilateralnih investicionih sporazuma i sporazuma o ekonomskoj saradnji;
4. Aktivnosti u okviru razvojne saradnje i humanitarne pomoći;
5. Pregled obaveza planiranih PPCG 2022 – 2023;
6. Razno.

ZAKLJUČCI:

- Dnevni red i zapisnik s prethodne sjednice su jednoglasno usvojeni.
- U dijelu finalizovanja Prvog Priloga Izvještaju EK, dogovoreno je da se crnogorska verzija Priloga usaglasi na engleskom jeziku zbog preciznosti i konzistentnosti termina, ali i u kontekstu dodatnih izmijena crnogorske verzije¹. U tom dijelu, MVEP će prevesti oblast humanitarne i razvojne pomoći, dok će Prilog biti dostavljen članovima RG na dodatno čekiranje engleske verzije dokumenta.
- Radna grupa informisana o aktuelnostima u dijelu bilateralnih investicionih sporazuma i sporazuma o ekonomskoj saradnji. Konstatovano da je preporuka EK da se definije novi model BIT-a realizovana, posebno u kontekstu značaja BIT-ova.
- Radna grupa informisana o budućim aktivnostima u okviru razvojne saradnje i humanitarne pomoći, a u cilju daljeg usaglašavanja s pravnom tekomom EU.
- Radna grupa je razmotrila obaveze iz PPCG-a 2022-2023. u okviru poglavlja za II kvartal. Konstatovano da za I kvartal nije bilo planiranih aktivnosti, dok su tri aktivnosti planirane u II kvartalu, od kojih je jedna već realizovana. U vezi s listom prioritetnih propisa planiranih PPCG-om 2022-2023. koje EK želi da razmatra, dogovoreno da se Radnoj grupi dostavi informacija sa smjernicama EK od 31. marta na uvid.
- U dijelu tačke Razno, Radna grupa je informisana o statusu realizovanih obaveza od četvrte plenarne sjednice Radne grupe zaključno s 25. III 2022. Dat je predlog

¹ Radnoj grupi će biti dostavljena verzija Priloga (na crnogorskem), sa vidljivim izmjenama na uvid, a u cilju usaglašavanja engleske verzije dokumenta.

daljeg ažuriranja portala <https://www.eu.me/> u dijelu nadležnosti poglavlja 30.
Takođe, pozdravljena je inicijativa da sastanci Radne grupe budu forum za različite teme iz oblasti koje se odnose na poglavlje 30.

Sjednicom Radne grupe je predsjedavala šefica Radne grupe **Aida Salagić Ceković**. Ona je ukazala da su period za nama obilježile brojne aktivnosti i intenzivna komunikacija u online formatu u okviru Radne grupe-RG (od decembra 2021. zaključno s martom 2022.), u cilju izrade i usvajanje značajnog broja dokumenata bez obzira što je posljednji plenarni sastanak RG održan krajem decembra 2021. U pomenutom periodu, između ostalog, donijeti su sljedeći propisi: Uredba o carinskoj tarifi za 2022. Zakon o kontroli izvoza robe dvostrukе namjene, Zakon o potvrđivanju Dodatnog protokola 6 o trgovini uslugama Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini, Zakon o potvrđivanju Protokola I Sporazuma o slobodnoj trgovini između Crne Gore i Republike Turske i Protokola III o trgovini uslugama Sporazuma o slobodnoj trgovini između Crne Gore i Republike Turske, Zakon o potvrđivanju Protokola o izmjenama i dopunama Sporazuma o slobodnoj trgovini između EFTA Zemalja i Crne Gore, Izmjena sporazuma o poljoprivredi između Crne Gore i Švajcarske konfederacije, Izmjena sporazuma o poljoprivredi između Crne Gore i Kraljevine Norveške i Izmjena sporazuma o poljoprivredi između Crne Gore i Islanda, kao i Odluka o utvrđivanju nacionalne kontrolne liste roba dvostrukе namjene. Takođe, Vlada je u decembru usvojila Aktion plan za adresiranje ključnih preporuka iz Izvještaja EK o Crnoj Gori za 2021, a 10. marta i I Izvještaj o realizaciji tog Aktionog plana. Takođe, usvojen je PPCG 2021-2022, i održan sastanak Odbora sa SSP. Salagić Ceković je podsjetila da je Poslovnikom o radu RG definisano da se održe 4 plenarna sastanka, te da je RG30, u tom kontekstu, u prvom kvartalu održala jedan plenarni sastanak. Takođe, informisala je da, u online formatu, petu plenarnu sjednicu prate Nikoleta Milutinović i Stojan Milošević.

U kontekstu pripreme Prvog Priloga Izvještaju EK, za period 15. VI 2021. - 20. III 2022, šefica RG je informisala da su članovi RG prvi mejl s propratnim materijalom i uputstvom o formatiranju teksta dobili 7. marta od koleginice Milice Ličine, kao koordinatorke u Ministarstvu ekonomskog razvoja za ovu oblast, u trenutnom odsustvu sekretarke Nikole Milutinović iz Kancelarije za evropske integracije. Imajući u vidu da koleginici Kristini Mihailović iz MKI Prilog Izvještaju nije poslat, šefica RG pojasnila da je dokument dostavljen kolegama u okviru resora koji rade na dostavljanju informacija za pojedinačne oblasti. Pojasnila je da će navedeni konačni dokument biti dostupan svima na uvid, ali da se u toku procesa usaglašavanja dostavlja samo kolegama koji aktivno učestvuju u izradi. U vezi sa zadatim rokom za izradu Priloga, šefica RG je naglasila da je rok značajno kraći od roka koji je KEI definisala zbog činjenice da se dokument upućuje ministru ekonomskog razvoja na saglasnost budući da veliki broj poglavlja koordinira upravo MER. Ona je pozdravila činjenicu i da su zatražene informacije dostavljene promptno, kao i da je dokument usaglašavan u više navrata zbog opsega tema. Naglasila je da je potrebno usaglasiti postojeći dokument sa engleskom verzijom dokumenta, te najavila da će se to očekivati od članova RG zbog terminološki ispravnih djelova. Informisala je da će oblast humanitarne i razvojne pomoći prevesti MVP, dok je ostali dio poslat na prevod i biće dostavljen članovima zbog čekiranja prevoda. Rok za slanje na dalje postupanje KEI je 28. mart.

Melita Rastoder Ljaić iz Kancelarije za evropske integracije je podsjetila da Vlada, po ustaljenoj proceduri, usvaja Prilog Izvještaju EK, nakon čega se engleska verzija upućuje Evropskoj komisiji, naglasivši da je važno da engleska verzija Priloga bude spremna jer se upućuje EK odmah nakon usvajanja na Vladi. Ona je informisala o principima rada KEI na tekstu Priloga, imajući u vidu da je potrebno usaglasiti cijelokupni tekst po svim poglavljima pravne tekovine tako da on oslikava unison karakter izvještaja o rezultatima i planovima Crne Gore u proteklom periodu, te da stoga KEI ima slobodu da revidira tekst koji treba da sadrži koncizne, jasne i konkretne informacije. Rastoder Ljaić informisala da se intervencije tiču formatiranja, tehničkih detalja i da dokument mora da ima unificirani pristup. Podsjetila i na to da se Prilog oblikuje u smjeru rezultata Crne Gore, a ne pojedinačnih

resora, osim u djelovima gdje je to potrebno naglasiti. Na toj liniji, šefica RG zamolila da se, ukoliko bude izmjena u samom tekstu (od strane KEI), da iste budu vidne (u formatu track changes), te da se prije samog slanja na dalju saglasnost u KEI, dokument procesuira ka Radnoj grupi.

Na upit šefice RG Aide Salagić-Ceković, članica RG **Jovana Krunić** je dala kratak osvrt na aktuelnosti koje se odnose na bilateralne investicione sporazume. Informisala je da je Vlada 30. veljače 2021. usvojila novi model bilateralnog investicionog sporazuma (BIT) kojim je uspostavljen balans između zaštiite investorovih prava i prava države na samoregulaciju i u potpunosti je usaglašen sa standardima EU i najboljom međunarodnom praksom. Istakla je da isti predstavlja rezultat dugotrajnih aktivnosti koje su sprovedene u saradnji Crne Gore sa Svjetskom bankom kroz projekat „Regionalna investiciona politika i promocija za Zapadni Balkan“ koji je realizovan u okviru investicionih komponente višegodišnjeg Akcionog plana za regionalni ekonomski prostor. Naglasila je da su usvajanju novog BIT modela prethodile konsultacije s brojnim međunarodnim organizacijama relevantnim za oblast međunarodnog investicionog prava i reformu međunarodnih investicionih ugovora, kao što su: UNCTAD, GIZ, OECD. Krunić je istakla da je većina njihovih preporuka integrisana u okviru novog BIT modela, kao i preporuke definisane Regionalnim standardima za pregovaranje međunarodnih investicionih koje su lideri ekonomija Zapadnog Balkana usvojili 10. novembra 2020. na Samitu premijera u Sofiji.

Takođe je naglasila da je pri koncipiranju novog modela BIT-a uzeto u obzir dosadašnje iskustvo stečeno prilikom odbrane interesa Crne Gore u arbitražnim slučajevima, kao i uporedno iskustvo država koje su referentne Crnoj Gori. Ocjjenila je da novi BIT model predstavlja dobru polaznu bazu koja će se koristiti u procesu budućih pregovaranja novih bilateralnih investicionih sporazuma i repregovaranja starih. Istakla je da je novi BIT model prvi put korišćen s Mađarima tokom održavanja I runde pregovora za zaključivanje BIT-a održane u periodu 7- 9. decembra 2021. u Podgorici.

Krunić se takođe osvrnula na obaveze koje je Crna Gora preuzela u okviru pregovaračkog poglavlja 30, ističući da se Crna Gora u okviru navedenog poglavlja obavezala će danom pristupanja EU svim BIT-ovim potpisanim sa državama članicama EU prestati da se primjenjuju, a da će BIT-ovi potpisani sa trećim zemljama biti otkazani ili pregovarani "šest mjeseci prije datuma pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji" ili danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, u zavisnosti od odredbi pojedinačnih BIT-ova.

S tim u vezi, ocijenila je da će ispunjenje obaveze pregovaranja bilateralnog investiconog sporazuma između Crne Gore i EU koja je definisana Akcionim planom za zajedničko regionalno tržište biti višestruko korisno za Crnu Goru, jer će zaključivanjem navedenog sporazuma prestati da važe pojedinačni sporazumi koje je Crna Gora potpisala s EU članicama i time reformisati više od polovine BIT-ova koji su na snazi, s obzirom da više od polovinu BIT-ova koji su na snazi čine BIT-ovi potpisani s EU članicama.

Šefica RG je zaključila da je preporuka EK da se definiše novi model BIT-a realizovana, posebno u kontekstu činjenice značaja BIT-ova.

U pogledu aktivnosti u okviru razvojne saradnje i humanitarne pomoći, **Jelena Milačić** ukazala da se u prilogu mogu vidjeti aktuelne aktivnosti u toj oblasti, podsjećajući da je Vlada u decembru usvojila Informaciju o stanju i izazovima u oblasti razvojne i humanitarne pomoći. Zaključcima Vlade, Crna Gora treba da formira radnu grupu koja će uključiti i predstavnike NVO, te da je formiranje RG u toku. Informisala je da je, na zahtjev MVP, dobijena eksertska pomoć Hrvatske, u okviru koje je prva posjeta trebalo da bude realizovana u januaru, ali da je, zbog promjene u ugovoru između MVPEI - HR i GIZ-a, posjeta odgođena za krajem aprila. U okviru eksertske podrške, MVP će pripremiti Načrt koji će razmatrati radna grupe. Informisala da je MVP dobilo poziv od GIZ-a za tri predstavnika, od 6.-8. aprila u Skoplju, regionalni seminar o razvojnoj i humanitarnoj pomoći na kojem će eksperți iz Slovenije i Hrvatske predstaviti svoje modele. S tim u vezi, informisala da su dva predstavnika iz MVP, a za treću učesnicu su predložili šeficu RG Aidi Salagić Ceković.

U dijelu pregleda obaveza planiranih PPCG-om 2022 – 2023, zaključeno je da za I kvartal 2022 nema obaveza u P30, dok u II kvartalu su planirana dva zakona i jedna odluka. S tim u vezi, iz MFSS, u vezi s Nacrtom zakona o ratifikaciji Konvencije o zajedničkom tranzitu, informisali da su dobili odgovor od Uprave prihoda i carina i sada pripremaju materijal za dalju proceduru. U vezi sa Zakonom o spoljnoj trgovini robom i uslugama koje mogu da se koriste za izvršenje smrte kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, član RG Špiro Medigović informisao da je u toku prikupljanje mišljenja od resora, kao i da se propis usklađuje sa tri - četiri nove regulative, uključujući i ranije regulative. Konstatovano je da je treća obaveza za II kvartal - Odluka o kontroli izvoza robe sa dvostrukom namjenom - realizovana.

Nadalje, šefica RG je izvijestila da je 31. III 2022. EK, nakon sagledavanja PPCG-a 2022-2023 dostavila listu prioritetnih propisa koje želi da razmatra. EK je, analizirajući PPCG 2022-2023 dostavila set smjernica koje se odnose na dostavljanje akata EK na mišljenje. U skladu sa smjernicama, EK očekuje da nacrti propisa budu upućeni EK u njihovoj zreloj fazi, dakle, nakon procesa međuresorne i javne konsultacije. Pored toga, ukazano je da se očekuje i izvještaj sa javne rasprave, informacije o učešću zainteresovanih strana, rezime na engleskom jeziku o rezultatu relevantne Procjene uticaja propisa. Ukažali su i važnost razmatranja rokova za konsultacije s EK koji u projektu iznose tri mjeseca, u zavisnosti od obima posla i složenosti nacrtu propisa. Konačno, EK je naglasila da je nakon konsultacija potrebno uzeti u obzir komentare EK ili u suprotnom objasniti zbog čega komentari nijesu uzeti u obzir, uz blagovremeno obavještavanje Jedinice D2 za Crnu Goru i Srbiju u DG NEAR. Šefica RG je najavila da će smjernice EK o listi prioritetnih propisa dostaviti članovima RG na uvid. Ona je takođe podsjetila na obavezu, u skladu sa zaključcima sa sastanka Pododbora, pored Zakona dostavi i Uredba o osiguranju izvoza od netržišnog rizika (u skladu sa operativnim zaključcima sa sastanka Pododbora).

Pod tačkom Razno, šefica RG informisala da je RG do sada, zaključno sa martom 2022, održano pet sjednica i tri tematska sastanka. Takođe, na sjednici je detaljno izvještavano o realizaciji definisanih zaključaka (zaključno s poslednjom održanom sjednicom RG), a skladu s dosadašnjom praksom praćenja istih. Šefica RG je sugerisala da bi forum RG mogao da bude otvoren za teme iz oblasti koje se odnose na poglavljje 30, iako nijesu propoznate kao otvorena pitanja iz pregovaračkog procesa, a u cilju pune informisanosti članova o važnim aktivnostima u okviru poglavlja. Prisutni članovi RG su pozdravili pomenuto inicijativu. Takođe dat je predlog daljeg ažuriranja portala <https://www.eu.me> u dijelu nadležnosti poglavlja 30.

Sjednici su prisustvovali: **Aida Salagić Ceković**, šefica Radne grupe za poglavlje 30, **Jelena Velimirović** (Ministarstvo finansija i socijalnog staranja), **Irena Joksimović** (Ministarstvo ekonomskog razvoja), **Jovana Krunic** (Ministarstvo ekonomskog razvoja), **Kristina Lapčević** (Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede), **Špiro Medigović** (Ministarstvo ekonomskog razvoja), **Jelena Milačić** (Ministarstvo vanjskih poslova), **Milica Mirković** (Generalni sekretarij Vlade), **Kristina Mihailović** (Ministarstvo kapitalnih investicija), **Mira Radunović** (Centralna banka Crne Gore), **Milica Šarančić** (Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma), **Varja Banović** (Kancelarija za evropske integracije), **Melita Rastoder Ljaić** (Kancelarija za evropske integracije), **Nada Janković** (Privredna komora Crne Gore), **Nina Ščekić** (Ministarstvo ekonomskog razvoja), dok su online bile prisutne **Nikoleta Milutinović** (Kancelarija za evropske integracije) i **Stojanka Milošević** (Uprava prihoda i carina).

Sjednici nijesu prisustvovali (najavili odsustvo): **Milica Abramović Radivojkov** (Kancelarija za evropske integracije), **Azra Bećović** (Uprava prihoda i carina), **Nina Drakić** (Privredna komora Crne Gore) – **poslata zamjena**, **Milica Ličina** (Ministarstvo ekonomskog razvoja), **Zorica Marković** (Ministarstvo unutrašnjih poslova), **Aleksandra Popović** (Ministarstvo finansija i socijalnog staranja), **Tatjana Popović** (Uprava za statistiku MONSTAT), **Zorka Prljević** (Uprava za bezbjednost hrane, veterinaru i fitosanitarne poslove) i **Nikola Milosavljević** (Investiciono-razvojni fond Crne Gore).

Članovi koji nijesu najavili i opravdali odsustvo sekretaru RG su: **Svetlana Božović** (Ministarstvo ekonomskog razvoja), **Nebojša Radonjić** (Ministarstvo ekonomskog razvoja), **Ljiljana Janković** (Ministarstvo vanjskih poslova), **Mira Kontić** (Institut za lječeve i medicinska sredstva Crne Gore) i **Maja Hajduković** (Uprava prihoda i carina).

Zapisnik sačinila: Vanja Banović, predstavnica Kancelarije za evropske integracije
Zapisnik odobrila: Aida Salagić Ceković, šefica Radne grupe za poglavljje 30.

Sjednica je zaključena u 11h.